

Nogmaals ‘haar tent’

Zoals ik in mijn vorige stukje al schreef komt de uitdrukking ‘haar tent’ niet voor in Tenach. Tenminste, de vier keer dat de uitdrukking ‘haar tent’ voorkomt, wordt door de schriftgeleerden geadviseerd te lezen ‘zijn tent’.

Taalkundigen zeggen hierover dat het bezittelijk voornaamwoord ‘haar’ in oude tijden gewoon ‘zijn’ betekende. Ook de Joodse taalgeleerde Cassuto zegt: Het is een archaïsche vorm, en bedoeld is gewoon ‘zijn tent’.

Toch blijft de vraag: Waarom komt in Tenach tien keer de gewone vorm ‘zijn tent’ voor en vier keer deze ‘archaïsche’, verouderde, vorm?

Zou door de schrijver toch een bepaalde dubbelzinnigheid bedoeld zijn? Rabbijn Hirsch zegt in zijn commentaar op Genesis 35:21, waar staat: *Israël sloeg zijn tent op*, dat als men gewoon leest *‘Israël sloeg haar tent op’*, met de tent de tent van Rachel bedoeld kan zijn, zelfs nu zij kort tevoren overleden is. De band tussen Jakob en zijn lievelingsvrouw was zo sterk, dat hij deze ook na haar dood nog vasthield.

Ook in de Midrash wordt betekenis toegekend aan de uitdrukking ‘haar/zijn tent’. In Genesis 12:8 en 13:3 wordt deze uitdrukking gebruikt en daaruit zou blijken dat Abraham zijn vrouw altijd eerde.

Ook al wordt bij de uitdrukking ‘haar tent’ altijd geadviseerd ‘zijn tent’ te lezen, toch wordt op verschillende plaatsen gesproken van de tent van een vrouw. In Genesis 18:6 en 24:67 is sprake van de tent van Sara en in Richteren 4:18 van de tent van Jaël. Bij de tent van Sara zijn het Abraham, respectievelijk Izaäk die daar binnengaan. Bij Jaël is het niet haar man die daar binnengaat, want die woont gescheiden van haar in een eigen tent.

Nu is het wonen van een vrouw, of van vrouwen, in een eigen tent of huis, zonder gezag van een man, een verdachte zaak.

In Tenach wordt enkele keren gesproken van vrouwen die alleen wonen of met een vrouwelijke huisgenoot, zonder man. In 1 Koningen 3 wordt verteld over twee vrouwen die samen een huis bewonen, zonder vreemde. En dat waren vrouwen van lichte zeden. Ook de vrouw in 1 Koningen 18, waar Elia zijn intrek neemt, zal een vrouw van lichte zeden geweest zijn. Zie mijn argumentatie hiervoor in ‘De weduwe van Sarphath’.

En ook in het boekje Ruth speelt dit gegeven op de achtergrond mee. In Ruth 2: 6 zegt de opzichter van Boaz dat Ruth een vrouw is die niet veel thuis zit. Blijkbaar was Ruth steeds op zoek naar voedsel voor haar en Noömi, en zat ze niet thuis te wachten om daar in haar onderhoud te voorzien. Deze gedachte wordt ondersteund door wat Boaz in Ruth 3: 11 zegt: *Ieder in Bethlehem weet dat jij een deugdzame vrouw bent*. Ruth was niet iemand die thuis op klandizie zat te wachten.

Nu terug naar Jaël, die een eigen tent bezit, en zij stond buiten haar tent te wachten. Op klanten? Als Sisera aankomt, nodigt zij hem gastvrij uit in haar tent. Maar dan gaat het verhaal volkomen anders dan we verwachten. In plaats van dat zij het bed met hem deelt, behandelt ze hem als baby en als hij in slaap gesust is, maakt ze hem eigenhandig af. Misschien te ver gezocht? Wie er wel geloof aan schenkt ziet dat Gods wegen soms ondoorgrondelijk zijn, en dat hij via mensen op de meest onorthodoxe manier zijn doel kan bereiken.